

ІНВЕСТИЦІЇ В ПРОЄКТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ

©2025 ІОАННО В. В., БЕРЕЗІВСЬКИЙ З. П., БАШЛАЙ С. В.

УДК 330
JEL: E22; G11; Q01; Q56

Іоанно В. В., Березівський З. П., Башлай С. В. Інвестиції в проєкти сталого розвитку: нові можливості та інноваційні підходи

Зважаючи на зростаючу актуальність сталого інвестування, у статті висвітлюються ключові тенденції здійснення інвестицій для досягнення цілей сталого розвитку. Розглянуто динаміку обсягів сталих інвестицій у країнах ОЕСР, обсяги «зеленого» інвестування за рахунок коштів Європейського інвестиційного банку, витрат бюджету ЄС на План відновлення, а також обсяги випуску «зелених» облігацій ЄС. Систематизовано основні типи сталого інвестування, з яких найбільш поширеними є прямі іноземні інвестиції та «зелені» облігації. Найбільші обсяги інвестицій у країнах ОЕСР спрямовуються в проєкти у сфері відновлювальної енергетики, ІКТ, у розбудову стійкої інфраструктури, інновації. Це пов'язано з розвитком мережі Агенцій сприяння інвестиціям, які відповідальні за визначення пріоритетності секторів сталого інвестування та забезпечують промоцію та стимулювання сталих інвестицій. Загалом дослідження свідчить про зростання уваги до політики сталого інвестування, особливо в країнах ЄС, де такі заходи визначені складовою сталого фінансування держав-членів. Зростання обсягів сталих інвестицій за 2003–2023 рр. свідчить про значний потенціал і можливості у використанні нового підходу до інвестування, який побудовано на концепції соціального, екологічного, корпоративного управління для вирішення наявних проблем сталого розвитку. У статті систематизовано можливості здійснення інвестицій у проєкти сталого розвитку в Україні. До найбільш перспективних віднесено: впровадження стандартів регулювання випуску «зелених» облігацій для фінансування проєктів сталого розвитку; формування та реалізація політики сталого інвестування в Україні; усунення перешкод і бар'єрів для сталого інвестування в Україні; створення стимулів для зростання інвестицій в проєкти сталого розвитку. Менш перспективними вважаємо створення Агенції сприяння сталому інвестуванню в Україні, підписання міжнародної інвестиційної угоди з ЄС для мобілізації сталих інвестицій.

Ключові слова: сталі інвестиції, стале інвестування, «зелені» облігації, проєкти біоенергетики, проєкти сталого розвитку, стійка інфраструктура.

Рис.: 4. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 23.

Іоанно Владислав Валерійович – власник компанії Webflex (Лімасол, Кіпр)
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-9612-323X>

Березівський Зіновій Петрович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, Львівський національний університет природо-користування (вул. Володимира Великого, 1, Дубляни, 80381, Україна)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5731-1377>

Башлай Сергій Вікторович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри біотехнології та хімії, Сумський національний аграрний університет (вул. Герасима Кондратьєва, 160, Суми, 40021, Україна)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2247-5440>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57222651851>

UDC 330
JEL: E22; G11; Q01; Q56

Ioanno V. V., Berezivskyy Z. P., Bashlai S. V. Investment in Sustainable Development Projects: New Opportunities and Innovative Approaches

Given the growing relevance of sustainable investment, the article highlights key trends in investment to achieve sustainable development goals. The dynamics of sustainable investment volumes in OECD countries, the volumes of green investment at the expense of the European Investment Bank, EU budget expenditures for the Recovery Plan, as well as the volumes of EU green bond issuance are considered. The main types of sustainable investment are systematized, of which foreign direct investment and green bonds are the most common. The largest volumes of investment in OECD countries are directed to projects in the field of renewable energy, ICT, development of sustainable infrastructure, and innovation. This is due to the development of a network of Investment Promotion Agencies, which are responsible for prioritizing sustainable investment sectors and ensuring the promotion and stimulation of sustainable investments. In general, the study indicates an increase in attention to sustainable investment policy, especially in EU countries, where such measures are defined as a component of sustainable financing of the Member States. The growth in sustainable investment volumes for 2003-2023 indicates significant potential and opportunities in using a new approach to investment, which is built on the conception of social, environmental, and corporate governance to solve existing problems of sustainable development. The authors systematize the possibilities of investing in sustainable development projects in Ukraine. The most promising include the introduction of standards for regulating the issue of green bonds to finance sustainable development projects; the formation and implementation of a sustainable investment policy in Ukraine; the elimination of obstacles and barriers to sustainable investment in Ukraine; the creation of incentives for the growth of investments in sustainable development projects. And we consider the creation of an Agency for the Promotion of Sustainable Investment in Ukraine, the signing of an international investment agreement with the EU to mobilize sustainable investments to be less promising.

Keywords: sustainable investments, sustainable investment, green bonds, bioenergy projects, sustainable development projects, sustainable infrastructure.

Fig.: 4. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 23.

Ioanno Vladyslav V. – owner of the Company Webflex (Limassol, Cyprus)
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-9612-323X>

Berezivskyy Zinovy P. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economics, Lviv National Environmental University (1 Volodymyra Velykoho Str., Dubliany, 80381, Ukraine)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5731-1377>

Bashlai Serhii V. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor, Department of Biotechnology and Chemistry, Sumy National Agrarian University (160 Herasyma Kondratieva Str., Sumy, 40021, Ukraine)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2247-5440>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorid=57222651851>

За останні десятиліття інвестиції в проекти сталого розвитку набувають усе більшої ролі, зважаючи на проблеми забруднення довкілля, зміни клімату, зростання соціальної нерівності. Так, Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) у 2023 р. виділив 87,85 млрд євро для забезпечення нового фінансування для проектів у сферах протидії зміні клімату, забезпеченні стійкості інфраструктури, енергетики та охорони здоров'я. Фактично у 2023 р. профінансовано проекти в обсязі 49 млрд євро для забезпечення екологічної стійкості, протидії змінам клімату (проти 38 млрд євро у 2022 р. [13]). Сукупний обсяг «зеленого» інвестування ЄІБ склав 349 млрд євро з 2021 р. За даними ОЕСР, обсяги «зеленого» інвестування (у відновлювальну енергетику, цифрові товари та послуги) зросли з 96,78 млрд дол. у 2003 р. до 641,06 млрд дол. у 2023 р. [10]. Така стрімка динаміка демонструє ефективність та дієвість політики сприяння інвестиціям у проекти сталого розвитку в глобальному масштабі. Водночас у міжнародному середовищі існує значний потенціал розвитку «зеленого» інвестування. Зважаючи на вищевикладене, актуалізується потреба вивчення потенціалу інвестування в проекти сталого розвитку.

Особливості сталого інвестування розглядаються в працях Будякова О., Дервіш Д., Тарасової О. [1; 6]. Єгорова С. вивчає тренди та перспективи інвестицій в «зелені» технології [2]. У статті Пімоненко Т., Лущик К. «зелене» інвестування розглядають як один із фінансових механізмів сталого розвитку економіки, відзначаючи, що «залучення додаткових інвестицій для цілей сталого розвитку для розвинутих країн не є таким складним завданням, як для країн, що розвиваються» [4, с. 122]. Зокрема, Тарасова О. наводить такі оцінки обсягів інвестування в екологічні проекти: 3,4 трлн дол. США на рік (станом на 2022 р.), а за період 2009–2019 рр. інвестиції в «зелену» економіку склали понад 10,4 трлн дол. [6, с. 170]. Клименко О. і Мала С. [3], Свірський В. і Конюк Р. [5], Харабара В. [8] визначають роль «зелених» облігацій, їхні перспективи використання в досягненні цілей сталого розвитку шляхом фінансування екологічно чистих ініціатив, які сприяють розвитку відновлювальної енергетики, екологічно чистого транспорту, «зеленого» будівництва, сталого управління відходами.

Водночас у науковій літературі досить обмежено висвітлюється проблематика та нові можливості інвестування в проекти сталого розвитку, найбільш інноваційні підходи до такого інвестування. У науковій дискусії відсутній детальний кількісний аналіз різних типів сталого інвестування в сталий розвиток. Вчені мало уваги приділяють потенціалу спрямування фінансових ресурсів у сталість в Україні.

Мета статті полягає в дослідженні можливостей та інноваційних підходів до здійснення інвестицій у проекти сталого розвитку.

У статті розглядаються типи сталого інвестування. На основі даних щодо обсягів інвестицій проведено огляд тенденцій зі спрямування фінансових ресурсів у сприяння сталому розвитку. Зокрема, використано дані бюджету ЄС про обсяги фінансування Плану відновлення ЄС NextGenerationEU та обсяги випущених «зелених» облігацій (NGEU green bonds) ЄС у 2021–2023 рр.

Сьогодні до найбільш поширених механізмів фінансування сталого розвитку належать механізми прямого іноземного інвестування, випуск «зелених» облігацій, інвестиції в приватний капітал, венчурні інвестиції, пряме фінансування соціальних підприємств і надання різних видів податкових стимулів та пільг (*рис. 1*).

Шляхом прямих іноземних інвестицій (ПІ) відбувається перехід до сталого розвитку. При цьому, згідно з результатами досліджень ОЕСР, у майбутньому не всі країни отримують ряд переваг від таких капіталовкладень. У 2019–2023 рр. створено понад 10 млн нових робочих місць у глобальному вимірі завдяки ПІ, з яких 6,1 млн у країнах, що розвиваються. При цьому, більшість з цих створених робочих місць зайняті низькокваліфікованими працівниками. Крім цього, скорочується інтенсивність створення робочих місць завдяки ПІ. Іноземні інвестиції спрямовуються в такі сектори, як відновлювальні джерела енергії, ІКТ, у види діяльності з низьким потенціалом створення робочих місць [10].

ПІ як інструмент сталого розвитку більш ефективний та простий у використанні у країнах, в яких інвестиційні правила не обмежують доступ

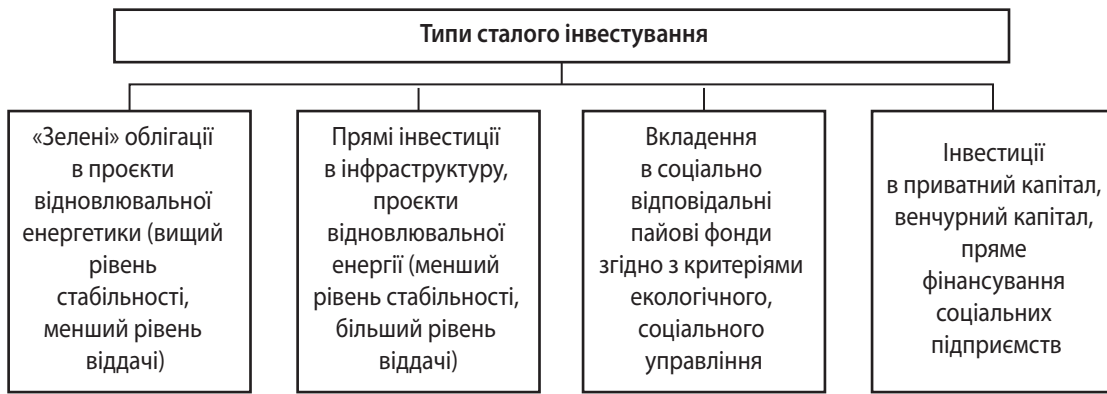

Рис. 1. Типи сталого інвестування

Джерело: сформовано за [23].

іноземних інвесторів до внутрішнього ринку, де створено відкрите, недискримінаційне середовище. З кінця 1990-х років регулювання ПІІ характеризується тенденцією до скорочення обмежень і зняття бар'єрів на капіталовкладення. Лібералізаційні реформи щодо інвестування проведені в Азії, згодом ці тенденції поширилися на Близький Схід та Північну Африку. Незважаючи на це, в різних країнах все ще існують відмінності в наявних інвестиційних обмеженнях, що, відповідно, потребує скорочення бар'єрів для досягнення цілей сталого розвитку [10].

Згідно з Індексом нормативних обмежень ПІІ ОЕСР до країн з найнижчим ступенем наявних законодавчих перешкод для інвестування належать Фінляндія (0,0064), Люксембург (0,0065), Португалія (0,0071), Ірландія (0,0073), Швеція

(0,0075), Латвія (0,0084), Німеччина (0,0087), Нідерланди (0,0091), де політика максимальна сприятлива для залучення коштів інвесторів (рис. 2).

Для порівняння, в інших країнах Європи все ще існують певні регуляторні обмеження для інвестування, в яких Індекс нормативних обмежень ПІІ дещо вищий: Австрія (0,0555), Сербія (0,0573), Польща (0,05875), Україна (0,0637), Італія (0,0711), Швейцарія (0,1117), Ісландія (0,1540). Загалом у країнах Європи та Центральної Азії найменше обмежень щодо іноземного персоналу (субіндекс нормативних обмежень склав 0,0005 у 2023 р.), моніторингу іноземних інвестицій (субіндекс – 0,0021 у 2023 р.), дещо вищі обмеження на іноземний капітал (субіндекс – 0,0252 у 2023 р.) [18; 19].

Стале інвестування як компонент сталого фінансування в межах ЄС в основному відбувається за рахунок таких інструментів, як видатки бю-

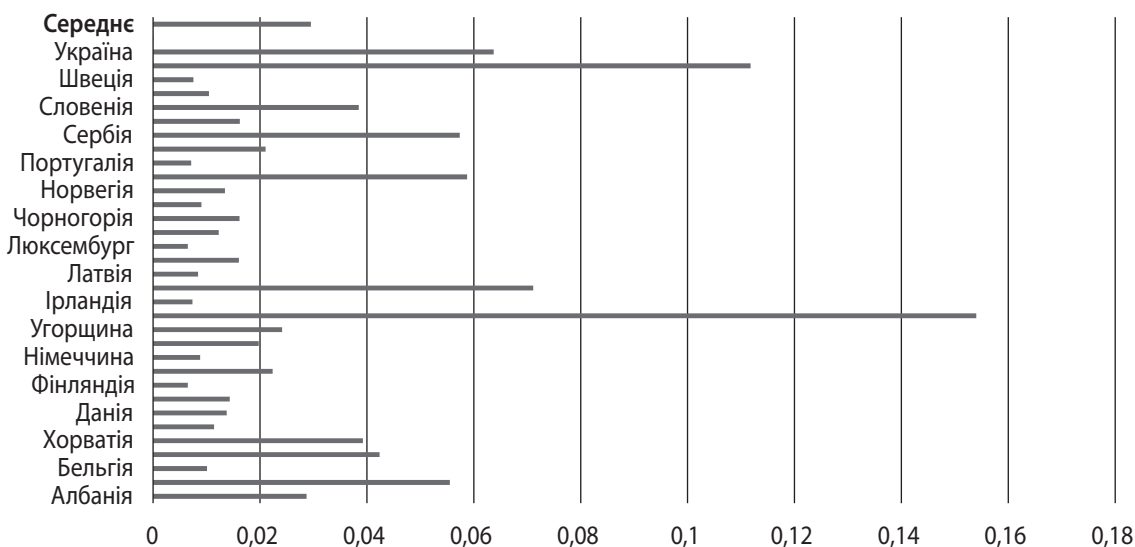

Рис. 2. Індекс нормативних обмежень ПІІ ОЕСР

Джерело: сформовано за [14].

джету ЄС на План відновлення NextGenerationEU та «зелені» облигації. Стале фінансування відіграє ключову роль у досягненні цілей політики в рамках Європейської зеленої угоди, а також міжнародних зобов'язань ЄС щодо протидії змінам клімату та досягнення цілей сталого розвитку [20; 22]. Приватні інвестиції спрямовуються у проекти, які сприяють переходу до кліматично нейтральної, стійкої, ресурсоефективної, циркулярної економіки. Фінансування Європейської зеленої угоди відбувається за рахунок Плану відновлення NextGenerationEU та оновленого бюджету ЄС на найближчі сім років в обсязі 1,8 трлн євро [16; 21]. Загальний обсяг виділених коштів на План відновлення ЄС склав 53617,8 млн євро у 2021 р., 63456,5 млн євро у 2022 р., 66129,4 млн. євро у 2023 р. (табл. 1).

визначення «зелених» видів економічної діяльності та нагляд за компаніями, які здійснюють перевірку їх випуску. Отже, згідно з Регламентом ЄС «зелені» облигації володіють структурними ознаками, які забезпечують досягнення цілей екологічної стійкості [17; 21].

Щодо України, то впровадження стандартів регулювання випуску «зелених» облигацій для фінансування проектів сталого розвитку, які відповідатимуть Регламенту ЄС 2023/2631 від 22 листопада 2023 р., – одна з найбільш потенційних можливостей для впровадження. Це потребуватиме спільних зусиль національних регуляторів – Національного банку та Національної комісії з цінних паперів та фондового

Таблиця 1

Обсяги фінансування Плану відновлення ЄС NextGenerationEU у 2021–2023 рр., млн євро

№ з/п	NextGenerationEU (млн євро)	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1	Єдиний ринок, інновації, цифровізація	168,6	3129,2	3103,4
1.1	Програма «Горизонт Європа»	17,5	1926,2	1867,0
1.2	Інвестиційний фонд ЄС (<i>InvestEU Fund</i>)	151,1	1203,0	1236,5
2	Згуртованість, стійкість, підтримка цінностей	53383,6	58916,0	60888,8
2.1	Європейський фонд регіонального розвитку (<i>European Regional Development Fund – ERDF</i>)	4926,4	8877,4	7798,8
2.2	Європейський соціальний фонд (<i>European Social Fund – ESF</i>)	2081,1	2558,1	6121,6
2.3	Європейський фонд відновлення та стійкості (<i>European Recovery and Resilience Facility</i>)	46374,6	47175,7	46337,1
2.4	Механізм громадянського захисту ЄС (<i>Union Civil Protection Mechanism – RescEU</i>)	1,6	304,8	631,3
3	Природні ресурси та довкілля	65,6	1411,3	2137,2
3.1	Європейський аграрний фонд сільського розвитку (<i>European Agricultural Fund for Rural Development – EAFRD</i>)	65,5	1243,8	2011,2
3.2	Фонд переходу (<i>Just Transition Fund</i>)	0,2	167,4	126,0
	Разом, млн євро	53617,8	63456,5	66129,4

Джерело: складено за [9].

Обсяг випущених «зелених» облигацій (*NGEU green bonds*) ЄС загалом склав 68,231 млрд євро у 2021–2024 роках, що становило 9,42% від обсягу всього випуску облигацій та цінних паперів для фінансування політичних програм ЄС (12 млрд євро у 2020 р., 24,448 млрд євро у 2021 р., 12,463 млрд євро у 2022 р. та 19,320 млрд євро у 2023 р.). Відзначимо, що «зелені» облигації відіграють вагомий роль у переході до низьковуглецевої економіки, а регулювання їх випуску визначено у відповідному стандарті (Регламент ЄС 2023/2631 від 22 листопада 2023 р.), виданому Європейським органом з цінних паперів і ринків, який передбачає

ринку, а також чіткого визначення видів економічної діяльності, які сприяють забезпеченню стійкості, критеріїв прийнятності екологічних проектів, встановленню єдиних вимог до емітентів таких облигацій.

Серед інших можливостей здійснення інвестицій, нарощення інвестиційного потенціалу в проекти сталого розвитку виділимо створення Агенції сприяння інвестуванню в Україні з урахуванням досвіду країн ОЕСР, основна діяльність яких буде зосереджена на ідентифікації проектів за пріоритетними сферами сталого фінансування економічного розвитку (табл. 2).

Нові можливості здійснення інвестицій в проекти сталого розвитку в Україні

Можливості	Оцінка можливості впровадження в Україні (0 – низька, 5 – висока)
Впровадження стандартів регулювання випуску «зелених» облігацій для фінансування проектів сталого розвитку	4 – вище середнього
Створення Агенції сприяння сталому інвестуванню в Україні або ж урахування досвіду у визначенні пріоритетних сфер сталого інвестування таких Агенцій у інших країнах	3 – середній рівень
Підписання міжнародної інвестиційної угоди з ЄС для мобілізації сталих інвестицій	3 – середній рівень
Формування та реалізація політики сталого інвестування в Україні	4 – вище середнього
Усунення перешкод і бар'єрів для сталого інвестування в Україні	4 – вище середнього
Створення стимулів для зростання інвестицій в проекти сталого розвитку	4 – вище середнього

Джерело: складено авторами.

Відзначимо, що створення такої Агенції потребує відповідного організаційного, інституційного, фінансового, методологічного забезпечення, тому альтернативним рішенням вважаємо формування та реалізацію політики сталого інвестування за рахунок наявних організаційних, фінансових ресурсів Міністерства фінансів України. На сьогодні МФУ вже активно здійснює розробку політики публічних інвестицій в цілях конкурентоспроможності національної економіки, створення робочих місць. Політика управління публічними інвестиціями МФУ передбачає використання уніфікованих підходів до підготовки, оцінки, визначення пріоритетних сфер здійснення інвестицій у проекти незалежно від джерел і механізмів фінансування. Єдиний портфель проектів відповідає критеріям стратегічної актуальності, соціально-економічної, фінансової доцільності, технічної здійсненності та інституційної спроможності основних виконавців. При цьому не враховуються екологічні критерії доцільності [7].

Міжнародні інвестиційні угоди (МІУ) мають потенціал для мобілізації сталих інвестицій, включають відповідні положення щодо сталого інвестування, забезпечуючи вирішення таких питань, як узгодженість політики з цілями сталого розвитку, обізнаність зацікавлених сторін, заохочення та сприяння інвестиціям, узгодженість з міжнародними стандартами, такими як Рекомендації ОЕСР щодо якості ПІІ [19].

Політика підтримки сталого інвестування, поширена в країнах ОЕСР, передбачає надання технічної та фінансової підтримки урядам різних країн. Ключовими гравцями у сприянні сталому

інвестуванню виступають Агентства сприяння інвестиціям, діяльність яких передбачає пропагування більш стійкої інвестиційної діяльності урядів у різних країнах. Згідно з опитуванням ОЕСР, 87% Агентств для визначення пріоритетності в інвестуванні використовують такі показники, як створення робочих місць, наявність навичок; 50% Агентств використовують показники декарбонізації для пріоритизації капіталовкладень [11; 12].

Як зазначено вище, Агентства сприяння інвестиціям створюються з метою залучення інвестицій для сталого розвитку (розбудова стійкої інфраструктури, підтримка інновацій, індустріалізації, забезпечення доступу до енергії тощо).

При цьому, за результатами моніторингу вкладу Агентств сприяння інвестиціям у досягнення цілей сталого розвитку лише 16% із них вимірюють свій внесок з використанням конкретних індикаторів. Найбільший внесок Агентств у різних країнах ОЕСР – у досягнення цілей щодо розвитку відновлювальної енергії, економічне зростання та гідні умови праці, інновації, інфраструктуру [11; 12]. Середній рівень вкладу Агентств – у сприяння досягненню цілей щодо сталого розвитку міст, спільнот, відповідального споживання, боротьби зі змінами клімату. Тоді як найменші зусилля ці інституції сприяння сталому інвестуванню здійснили для виконання цілей щодо миру та справедливості, збереження екосистем суходолу, забезпечення чистоти водних ресурсів, належних санітарних умов, скорочення нерівності [11; 12] (рис. 3).

Погоджуємось з думкою Пімоненко Т. В. і Лущик К. В., що до основних перешкод у розвитку

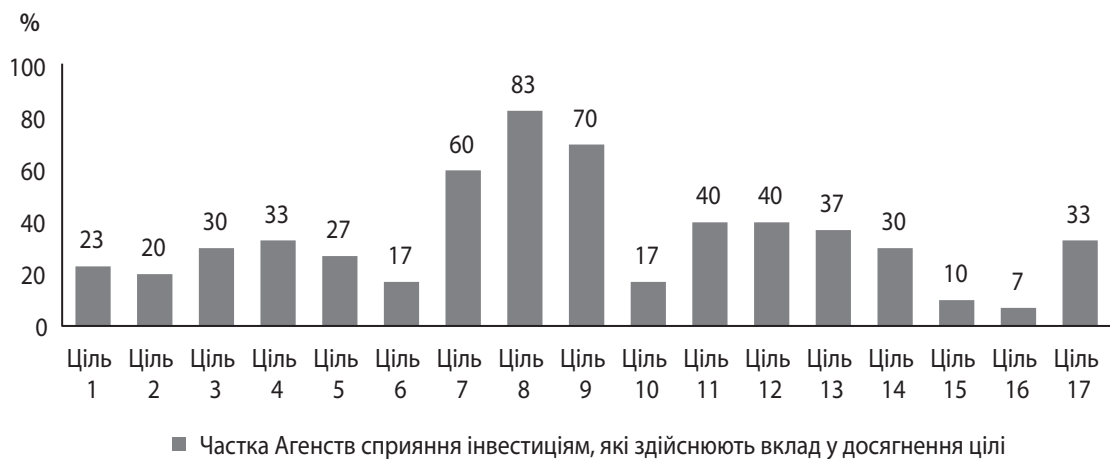

Рис. 3. Цілі сталого розвитку, вклад у досягнення яких здійснюють Агентства сприяння інвестиціям у країнах ОЕСР, % Агентств

Джерело: сформовано за [12].

«зеленого» інвестування в Україні належать: недостатня орієнтація бізнес-середовища на ощадне споживання; стереотипність мислення щодо економічної ефективності «зелених» інвестицій через значні терміни їх окупності [4, с. 123]. У зв'язку з цим існують потреби в створенні системи стимулювання «зелених» інвестицій.

До основних стимулів «зеленого» інвестування в Україні насамперед віднесемо надання податкових пільг підприємствам, які фінансують придбання екологічно чистих технологій (знижені ставки на прибуток для компаній, ідентифікованих як такі, що здійснюють економічно стійку діяльність, пільги на капітальні витрати підприємств для зниження їх вартості).

У багатьох розвинених країнах надають цільові податкові стимули для сприяння сталому розвитку. Згідно з базою даних ОЕСР «Інвестиційні податкові стимули», більше третина з 500 наяв-

них стимулів можуть бути пов'язані з досягненням цілей сталого розвитку. Серед 52 країн, які досліджені ОЕСР щодо наявних стимулів у цій сфері, 46 пропонують щонайменше один стимул, який дає змогу вплинути на досягнення цілей сталого розвитку, а майже половина країн (48%) розробили стимули для сприяння екологічно сталим інвестиціям [11] (рис. 4).

Згідно з даними 2022 р., найбільш поширений інструмент надання пільг – звільнення від оподаткування, зокрема у сплаті податку на прибуток, як у розвинених країнах, так і в країнах, що розвиваються. Загалом, майже в 90% серед 52 країн використовують один з видів такого інструменту. Зниження ставки податку та надання податкових пільг поширені у 69% та 65% із 52 країн відповідно. Менш поширено – використання податкових кредитів (лише 23% країн). Обсяг, термі-

Рис. 4. Частка країн зі щонайменше одним податковим стимулом для сприяння екологічно сталим інвестиціям за сферами досягнення цілей сталого розвитку, 2022 р., %

Джерело: сформовано за [11; 15].

ни та гнучкість податкових пільг залежать від ряду чинників. Так, податкові пільги часто надаються на тимчасовій основі (80%), терміном п'ять або десять років (33% та 20% відповідно) та застосовуються до капітальних витрат (62% усіх податкових пільг) для прискорення їх відшкодування [15].

Інвестиційні стимули, заохочення та сприяння іноземним інвестиціям, включно з податковими стимулами, забезпечують зростання інвестиційної привабливості шляхом скорочення інформаційної асиметрії, зниження адміністративних, інвестиційних витрат.

ВИСНОВКИ

Дослідження свідчить про зростання уваги до проблематики сталого розвитку, у зв'язку з чим зростають обсяги сталого фінансування відповідних проектів. Політика сталого інвестування набуває все більшої актуальності в країнах ОЕСР, включно з європейськими, де сталі інвестиції виступають складовою сталого фінансування держав-членів. Зростання обсягів сталих інвестицій за 2003–2023 рр. вказує на значний потенціал і можливості у використанні нового підходу до інвестування, який побудований на концепції соціального, екологічного, корпоративного управління для вирішення наявних проблем сталого розвитку.

Найбільші обсяги інвестицій в країнах ОЕСР спрямовуються в проекти в галузі відновлювальної енергетики, ІКТ, розбудову стійкої інфраструктури, інновації. Це пов'язано з розвитком мережі Агенцій сприяння інвестиціям, які відповідальні за визначення пріоритетності секторів сталого інвестування та забезпечують промоцію, стимулювання сталих інвестицій. У рамках ЄС створено План відновлення, фінансування якого відбувається за рахунок коштів бюджету ЄС та із залученням досить нового інструменту фінансування – «зелених» облігацій.

Подальші дослідження варто зосередити на виявленні національних тенденцій сталого інвестування. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Будякова О. Ю., Дервіш Д. С. Інвестиції в біоeкономіку для повоєнного відновлення України. *Трансформаційна економіка*. 2023. № 4. С. 9–13. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-4-2>
2. Єгорова С. І. Інвестиції в зелені технології: тренди і перспективи. *Розвиток економіки в контексті інтеграції до європейського науково-інноваційного простору* : матеріали II науково-практичної конференції (м. Вінниця, 21–22 червня 2024 р.). Одеса : Молодий вчений, 2024. С. 53–57. URL: <https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/download/90/1475/3075-1?inline=1>

3. Клименко О. М., Мала С. І. «Зелені» облігації як перспективний інструмент залучення інвестицій в екологічні проекти в Україні. *Економічний вісник університету*. 2020. Вип. 45. С. 52–60. DOI: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2020-45-52-60>
4. Пімоненко Т. В., Луцик К. В. Зелене інвестування: досвід ЄС для України. *Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка»*. 2017. № 4. С. 121–127. DOI: [10.21272/1817-9215.2017.4-15](https://doi.org/10.21272/1817-9215.2017.4-15)
5. Свірський В., Конюк Р. Роль «зелених» облігацій у досягненні цілей сталого розвитку. *Сучасна наука та освіта: стан, проблеми, перспективи* : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 20–21 березня 2023 р.). Полтава, 2023. С. 759–761.
6. Тарасова О. Особливості сталого інвестування в розвиток екологоорієнтованої економіки. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. Вип. 6. С. 168–177. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6\(2\)-29](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6(2)-29)
7. Управління публічними інвестиціями. *Міністерство фінансів України*. URL: https://mof.gov.ua/uk/management_of_public_investments-746
8. Харабара В. Перспективи розвитку зеленого облігаційного фінансування. *Від відновлення до зростання* : Міжнародний форум EFBM 3.0 «Економіка. Фінанси. Бізнес. Управління». 2024. С. 142–144. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/11029/Харабара%20В..pdf?sequence=1&isAllowed=y>
9. EU spending and revenue – Data 2000–2027. *European Commission*. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/long-term-eu-budget/2021-2027/spending-and-revenue_en
10. FDI strongly supports the green and digital transition but will create fewer jobs in the future. *OECD*. Paris, 2024. URL: <https://www.oecd.org/en/topics/sustainable-investment.html>
11. Incentives to promote investment must be assessed. *OECD*. Paris, 2024. URL: <https://www.oecd.org/en/topics/sustainable-investment.html>
12. Investment promotion at the service of sustainable development. *OECD*. Paris, 2024. URL: <https://www.oecd.org/en/topics/investment-incentives-promotion-and-facilitation.html>
13. Nearly €88 billion of new financing for high-impact projects. *European Investment bank*. URL: <https://www.eib.org/en/about/key-figures/index>
14. OECD FDI Regulatory Restrictiveness Index – Scores (beta). *OECD*. Paris, 2024. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-fdi-regulatory-restrictiveness-index_6491e99d-en.html
15. OECD Investment Tax Incentives Database – 2022 Update: Tax incentives for sustainable development. *OECD*. Paris, 2022. URL: www.oecd.org/investment/investment-policy/oecd-investment-tax-incentives-database-2022-update-brochure.pdf

16. Overview of sustainable finance. *European Commission*. URL: https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/overview-sustainable-finance_en
 17. Regulation (EU) 2023/2631 of the European Parliament and of the Council of 22 November 2023 on European Green Bonds and optional disclosures for bonds marketed as environmentally sustainable and for sustainability-linked bonds (Text with EEA relevance). *EUR-Lex*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32023R2631>
 18. Statutory restrictions remain a barrier to FDI across many regions and economies. *OECD*. Paris, 2024. URL: <https://www.oecd.org/en/blogs/2024/11/oecd-fdi-data-impacts-regulation.html>
 19. Strengthening Sustainable Investment through International Investment Agreements. *OECD Publishing*. Paris, 2024. DOI: <https://doi.org/10.1787/a8729c98-en>
 20. Sustainable investment. *OECD*. URL: <https://www.oecd.org/en/topics/sustainable-investment.html>
 21. The European green bond standard – Supporting the transition. *European Commission*. URL: https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/european-green-bond-standard-supporting-transition_en
 22. The European Green Deal. Striving to be the first climate-neutral continent. *European Commission*. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
 23. What is Sustainable Investing & why is it important? *IMD*. URL: <https://www.imd.org/blog/sustainability/sustainable-investing/>
- REFERENCES**
- Budiakova, O. Yu., and Dervish, D. S. "Investysii v bioekonomiku dlia povoiennoho vidnovlennia Ukrainy" [Investments in the Bioeconomy for the Post-War Recovery of Ukraine]. *Transformatsiina ekonomika*, no. 4 (2023): 9-13. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-4-2>
- "EU spending and revenue – Data 2000-2027". *European Commission*. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/long-term-eu-budget/2021-2027/spending-and-revenue_en
- "FDI strongly supports the green and digital transition but will create fewer jobs in the future". *OECD*. Paris, 2024. <https://www.oecd.org/en/topics/sustainable-investment.html>
- "Incentives to promote investment must be assessed". *OECD*. Paris, 2024. <https://www.oecd.org/en/topics/sustainable-investment.html>
- "Investment promotion at the service of sustainable development". *OECD*. Paris, 2024. <https://www.oecd.org/en/topics/investment-incentives-promotion-and-facilitation.html>
- Kharabara, V. "Perspektyvy rozvytku zelenoho oblihatyinoho finansuvannia" [Prospects for the Development of Green Bond Financing]. *Vid vidnovlennia do zrostantia : Mizhnarodnyi forum* EFBM 3.0 «*Ekonomika. Finansy. Biznes. Upravlinnia*». 2024. <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/11029/Xapa6apa%20B..pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Klymenko, O. M., and Mala, S. I. "«Zeleni» oblihatyii yak perspektyvnyi instrument zaluchennia investysii v ekolohichni proekty v Ukraini" [«Green» Bonds as a Perspective Instrument of Attracting Investments in Ecological Projects in Ukraine]. *Ekonomichnyi visnyk universytetu*, no. 45 (2020): 52-60. DOI: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2020-45-52-60>
- "Nearly €88 billion of new financing for high-impact projects". *European Investment bank*. <https://www.eib.org/en/about/key-figures/index>
- "OECD FDI Regulatory Restrictiveness Index – Scores (beta)". *OECD*. Paris, 2024. https://www.oecd.org/en/publications/oecd-fdi-regulatory-restrictiveness-index_6491e99d-en.html
- "OECD Investment Tax Incentives Database - 2022 Update: Tax incentives for sustainable development". *OECD*. Paris, 2022. www.oecd.org/investment/investment-policy/oecdinvestment-tax-incentives-database-2022-update-brochure.pdf
- "Overview of sustainable finance". *European Commission*. https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/overview-sustainable-finance_en
- Pimonenko, T. V., and Lushchuk, K. V. "Zelene investuvannia: dosvid YeS dlia Ukrainy" [Green Investment: EU Experience for Ukraine]. *Visnyk Sumskoho derzhavnoho universytetu. Seriia «Ekonomika»*, no. 4 (2017): 121-127. DOI: [10.21272/1817-9215.2017.4-15](https://doi.org/10.21272/1817-9215.2017.4-15)
- "Regulation (EU) 2023/2631 of the European Parliament and of the Council of 22 November 2023 on European Green Bonds and optional disclosures for bonds marketed as environmentally sustainable and for sustainability-linked bonds (Text with EEA relevance)". *EUR-Lex*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32023R2631>
- "Statutory restrictions remain a barrier to FDI across many regions and economies". *OECD*. Paris, 2024. <https://www.oecd.org/en/blogs/2024/11/oecd-fdi-data-impacts-regulation.html>
- "Sustainable investment". *OECD*. <https://www.oecd.org/en/topics/sustainable-investment.html>
- Strengthening Sustainable Investment through International Investment Agreements. Paris: *OECD Publishing*, 2024. DOI: <https://doi.org/10.1787/a8729c98-en>
- Svirskyi, V., and Koniuk, R. "Rol «zelenykh» oblihatyii u dosiahnenni tsilei staloho rozvytku" [The Role of Green Bonds in Achieving Sustainable Development Goals]. *Suchasna nauka ta osvita: stan, problemy, perspektyvy*. Poltava, 2023. 759-761.
- "The European green bond standard - Supporting the transition". *European Commission*. https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/european-green-bond-standard-supporting-transition_en

"The European Green Deal. Striving to be the first climate-neutral continent". *European Commission*. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
Tarasova, O. "Osoblyvosti staloho investuvannia v rozvytok ekolohoorientovnoi ekonomiky" [Methodological Basis of Effective Management of Sustainable Development of Tourism]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, no. 6 (2022): 168-177. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6\(2\)-29](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6(2)-29)
"Upravlinnia publicnymy investytsiamy" [Public Investment Management]. *Ministerstvo finansiv*

Ukrainy. https://mof.gov.ua/uk/management_of_public_investments-746
"What is Sustainable Investing & why is it important?" *IMD*. <https://www.imd.org/blog/sustainability/sustainable-investing/>
Yehorova, S. I. "Investytsii v zeleni tekhnolohii: trendy i perspektyvy" [Investments in Green Technologies: Trends and Prospects]. *Rozvytok ekonomiky v konteksti intehtatsii do yevropeiskoho naukovo-innovatsiinoho prostoru* (2024): 53-57. <https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/download/90/1475/3075-1?inline=1>

УДК 330.322:658
JEL: D20; M11; M20; O31
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-1-137-145>

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ: МІСЦЕ ТА СТРУКТУРА

©2025 СТОЛЯР Б. Б.

УДК 330.322:658
JEL: D20; M11; M20; O31

Столяр Б. Б. Сучасні аспекти інвестиційного забезпечення підприємств: місце та структура

У статті досліджено особливості інвестиційного забезпечення підприємств у сучасних економічних умовах, що характеризуються динамічними змінами, глобалізацією та технологічним прогресом. Розглянуто ключові аспекти, що впливають на формування та реалізацію інвестиційної стратегії підприємств, включно з диверсифікацією джерел фінансування, фокусом на інноваційні проекти, врахуванням екологічних і соціальних факторів, глобалізацією інвестиційних процесів та цифровізацією. Проаналізовано сучасні тенденції в інвестиційному забезпеченні, які вимагають від підприємств комплексного підходу, що враховує не лише фінансові аспекти, але й інноваційні, екологічні та соціальні фактори. Визначено, що ефективне управління інвестиціями стає критично важливим фактором успіху в умовах посилення конкуренції та швидких технологічних змін. Досліджено вплив глобалізації на інвестиційні процеси, що відкриває нові можливості для підприємств, але водночас вимагає від них більшої гнучкості й адаптивності. Розглянуто роль цифровізації в трансформації інвестиційних процесів, включно з використанням Big Data для аналізу інвестиційних можливостей, впровадженням систем автоматизованого управління інвестиційними портфелями та застосуванням блокчейн-технологій. Проаналізовано комплексний підхід до управління інвестиційною діяльністю, який охоплює різні аспекти забезпечення – від кадрового до фінансово-економічного. Визначено ключові завдання ефективного управління інвестиціями, а саме: визначення основних напрямів інвестиційної діяльності; оцінка інвестиційної привабливості об'єктів; оптимізація структури інвестиційних ресурсів та контроль інвестиційної діяльності. Обґрунтовано необхідність формування ефективною системи управління інвестиційною діяльністю, яка включає кадрове, правове, інформаційно-технічне, організаційне, методичне та фінансово-економічне забезпечення. Підкреслено важливість адаптації інвестиційної політики підприємств до сучасних викликів для забезпечення довгострокового розвитку та підвищення конкурентоспроможності.

Ключові слова: інвестиційне забезпечення, управління інвестиціями, інноваційні проекти, диверсифікація фінансування, сталий розвиток, глобалізація, цифровізація, конкурентоспроможність підприємства.

Рис.: 1. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 21.

Столяр Борис Борисович – аспірант кафедри економіки повітряного транспорту, Державний університет «Київський авіаційний інститут» (просп. Любомира Гузара, 1, Київ, 03058, Україна)

E-mail: Greg88t@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-5052-9402>

UDC 330.322:658
JEL: D20; M11; M20; O31

Stoliar B. B. Modern Aspects of Investment Support of Enterprises: Place and Structure

The article examines the features of investment support for enterprises in modern economic conditions, characterized by dynamic changes, globalization, and technological progress. Key aspects affecting the formation and implementation of enterprises' investment strategies are explored, including diversification of funding sources, focus on innovative projects, consideration of environmental and social factors, globalization of investment processes, and digitalization. Modern trends in investment support are analyzed, requiring enterprises to adopt a comprehensive approach that considers not only financial aspects but also innovative, environmental, and social factors. It is determined that effective investment management becomes a critically important success factor in the context of increasing competition and rapid technological changes. The impact of globalization on investment processes is studied, highlighting how it creates new opportunities for enterprises while demanding greater flexibility and adaptability. The role of digitalization in transforming investment processes is examined, including the use of Big Data for analyzing investment opportunities, implementation of automated investment portfolio management systems, and the ap-